

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście, lub jego miejsce 1 rb.
 Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz petytowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia z wyjątkiem zamiejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop.
 Ogłoszenia w niedzielnym numerze o 25 proc. drożej.
 Dolaczenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2—50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1.50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odesłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów ni frankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowujemy.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 31, telefon № 893. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Otwartym został w nowym lokalu przy ulicy **Zacharzewskiej № 90** (obok „Gigantu”) **MAGAZYN „JÓZEF ZACHAR”** w Mińsku lit. 7117

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie
 pod kierunkiem JANA PAWŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.
 Dziś, we wtorek, po cenach znizowanych:
 „LORA” farsa w 3-ach aktach F. Schoenohana.
 Anons: Jutro po raz 1 szy „Śnieg” dramat St. Przybyszewskiego.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon 363.
Dzisiaj Wspaniały program!
Ostatnie nowości!
 Początek o godzinie 11-jej wieczorem.

KINEMATOGRAF **BRONISŁAWA**
 w Sali „LUTNIA”, prospekt 5-to Jerski № 8, telef. 1161.
 Tylko 6 i 7 listopada 1912 r.:
 I—Jean Valjean (750 m.)
 i II—Fantina (780 m.),
 według utworu **Wiktora Hugo** „LES MISERABLES”

„NĘDZNICY”
 Wspaniała treść, wzięta całkowicie z utworu znakomitego powieściopisarza; — niezrównana gra wybitnych artystów sceny paryskiej; — artystyczna wystawa, zgodna we wszystkich szczegółach z początkiem epoki XIX wieku, wynosząca ten obraz nad wyzyny.
 Początek o godz. 4-jej.
 Uwaga: 8 i 9 listopada będą wystawione ostatnie dwie części epoki „Nędzników”: III—Cosette i IV—Marius.

Teatr Familijny **R. Sztremera**, Władza zachwałej piękności
 Wpółczesna Mesalina. Tragedja z życia współczesnego w 3-ach częściach, w wykonaniu znanych artystów p-ni Elzy Frejlich, p. Dłozy i słynn. Ferdynanda Bon. Willi i podziły wieloletni. — **WEDKA MIŁOŚCI**, komedia. Przegląd ostatnich wypadków, kronika.
 ul. Wielka 74.
 Administracja „Kurjera Litewskiego” niniejszem zawiadamia Szan. Klientów,
iz ogłoszenia na dzień następnny przyjmowane są tylko do godz. 3-jej popoł.
 Ogłoszenia podane później, z powodu warunków technicznych w następnym numerze zamieszczone być nie mogą.

„KSIĄDZ PIOTR SKARGA”
 SZKIC HISTORYCZNY.
 Wydawnictwo „Przyjaciela” na uczczenie jubileuszu.
 Cena 12 kop.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach i w redakcji „Przyjaciela”.

D-ta Wolański
 po zrobieniu dezynfekcji mieszkania wznowił przyjęcia. 71483
DOM HANDLOWY A. Stepkowski
 poleca znakomity koniak **Remy-Martin**. 57098

BRISE DE MAI
 MUGUET ULTRA-PERSISTANT ED. PINAUD. PARIS
D-r W. ŁOWMIANSKI
 powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—11.5—6. Preobrazńska 4. № 7 m. 4. 60454
Rada lekarza.
 Nieprzyjemny zapach z ust świadczy o złym trawieniu i jest zazwyczaj zapowiedzią cięższych zaburzeń, jako to: uderzeń do głowy, zawrotów, łóttaczki, neurastenji itp.
 Wszystkie te dolegliwości usuwa regularne stosowanie **CASCARINE LEPRINCE**. Powyższy środek, którego użycie rozpowszechniło się po całym świecie, może być przyjmowany przez wszystkich i w każdej chwili po jednej lub dwie pigułki dziennie. Trzeba uważać, aby na każdej pigułce znajdowała się wyraźna nazwa. 63040

Z rozpraw nad sytuacją.
 W Nr. 250 „Kur. Lit.” w artykule pod tym samym tytułem przytoczyliśmy poglądy i zapatrywania pism i różnych osób na stosunek nasz jako narodu, względem obecnej sytuacji politycznej. Artykuł niniejszy jest więc zapowiedzianą w dalszym ciągu relacją z tego, co o sytuacji i o nas mówią sąrowno rodacy nasi, jak i obcy.
 Od dłuższego już czasu wychodzi w Lwowie dwutygodnik polityczny „Rzeczpospolita”, bardzo starannie redagowany przez grono ludzi, bardzo rozważnych i statecznych pomimo niestarego jeszcze wieku. W Nr. 85 tego pisma znajdujemy bardzo ciekawy artykuł pod tytułem „Zgodnie”. Niepodpisany autor zaznacza na początku, że nie wiemy prawie nic o tem, w jakim kierunku, ze względu na sprawę polską, pójdą wypadki, jakkolwiek wywołana przez nią zawierucha przejść może i po ziemiach polskich. Jednak budujemy na rzecz niezna-

właściwą drogą rzucanie na kogo bądź oskarżenia o chęć wysługiwnia się Rosji, co jest dziecinne i chyba celu”.
 „Rzeczpospolita” w dalszym ciągu rozpatruje niebezpieczeństwa, grożące sprawie polskiej w Rosji dzisiejszej i na skutki, jakiego wywołało zwycięstwo Rosji i zagarnięcie przez nią Galicji. Wreszcie dochodzi do przekonania, że warto rozważyć i zdania odmienne.

Stosunek do Prus.
 Trzy są, zdaniem pisma, odcienie poglądów na Prusy w społeczeństwie polskim. Jedni uważają Prusy za wroga najgroźniejszego. Drudzy, a takich jest bodaj najwięcej, zestawiając warunki pruskie i rosyjskie, dochodzą do przekonania, że „nie mamy wprawdzie powodu kwapić się pod panowanie pruskie, ale też zaślepieniem było widzieć tylko niebezpieczeństwo pruskie”.
 „Dalej jednak idą zwolennicy najsurowszego poglądu, którzy przywiązują do Prus nadzieje podobne jak inni do Rosji i upatrują wrecz w Prusach możliwego lub nawet niechybnego sojusznika w walce z Rosją. Powiadają, przed kilku już laty wysunęli przez znanego pisarza politycznego p. Studnickiego, przyjął się w kołach t. zw. niepodległościowych, których uwaga zwrócona jest przeważnie na walkę z Rosją, a także wśród socjalistów. W ostatnich czasach okazało się, że te rachuby na Prusy zostały już bardzo daleko. Niektóre wystąpienia świadczą o kierunku politycznym umowy z Prusami i niedrażnienia Prus, najzupełniej takim samym jak kierunek umowy z Rosją i niedrażnienia Rosji. Po uchwaleniu wiedeńskiego Koła polskiego z d. 25 ul. m. (n. st.) przeciw wywłaszczaniu p. Studnicki żył w jednym z pism lwowskich na wystąpienie przeciw Prusom, a p. Daszyński w mowie parlamentarnej posunął się do oświadczenia, którego całe życie będzie żałował, że polacy w zaborze austriackim nie powinni się wtrącać do spraw zaboru pruskiego. I znów oskarżenie p. Studnickiego lub p. Daszyńskiego o wysługiwnienie się Prusom jest, oczywiście, dziecinne. Doprowadzają oni tylko do ostatniego wyrazu rozumowanie polityczne, że z kimś iść trzeba, a pomagając sobie wiarą, że przeciw Rosji będzie można coś zrobić i z Prusami. Lecz te rachuby na jakąkolwiek, czynną lub choćby bierną, zgodę Prus, na jakieś polepszenie bytu narodu polskiego są wiarą w cud przeciw niewątpliwej rzeczywistości. Dla Prus sprawa polska jest pierwszorzędna, bliska Berlina, istotnie niebezpieczna i zawsze zrobią one wszystko, by nas jak najgłębiej pogrozić. Prusy zawsze będą wolały widzieć nas w uścisku rosyjskim, niż w swobodzie austriackiej. Jawny ich sojusz z Austrią jest pod tym względem słabszy, niż tajne porozumienie z Rosją. I dlatego jakiegokolwiek rachuby na przyjazne lub choćby obojętne stanowisko Prus i na poparcie przez nie, choćby biernie, Polski przeciw Rosji płyną z urojen. Wciążąc te urojenia w swe rachuby, na nich budować stanowisko nasze w chwili obecnej, odsądzać od rozumu i dobrej wiary wszystkich, którzy nie podzielają tego zdania, to znówu tylko zaślepienie, z którym trzeba zerwać i spokojniej stanąć do wspólnego rozważania także tych przewidywań, które oparte są na większej niemożliwości do Prus”.

Potrzeba rozważenia.
 W zakończeniu artykułu „Rzeczpospolita” powiada: „Latają znowu wśród nas pytania, czy z Fryderykiem czy z Katarzyną, czy z carem Aleksandrem czy z Wielką Armją, pytania jeszcze niewczesne i kraciawce, które ostro rzucają jednych przeciw drugim i najgłębiej nas rozbijają. A rozpalając się do tych rachub niepewnych, zabijamy jedyną pewną, że bez zgody i przy wzajemnym przeciwdziałaniu jednych drugim żadna z tych rachub do niczego nas nie doprowadzą”.
 Kofowicz sens moralny brzmi: „Wszystkie zdania, które nas dzisiaj dzielą, mogą być i powinny być rozważone wspólnie i zgodnie, ale z myślą o wytknięciu całemu narodowi jednolitego i naprawde silnie partopartego stanowiska, aby w ten sposób od szanownej i niebezpiecznej do czasu swobody w myśleniu przejść jednak jak najszybciej do ledyńnic skutecznej karności w działaniu”.

Wojna europejska i jej szanse.
 Wychodząca we Lwowie „Gazeta Narodowa” zamieszcza rozprawę z „jednym z wysokich oficerów polskich, cieszących się w kołach wojskowych uznaniem dla swej wiedzy fachowej i jasnego poglądu”.
 Na zapytanie, czy Austrią na powód do zbrojnego wkroczenia do Serbji oficer odpowiedział:
 „Dotychczas Serbja była w rękach Austro-Węgier, a Turcja, ulegająca austriackim wpływom, tworzyła wraz z Rumunją przeciwwagę wojskową na wypadek zatargu Austrii z drugim wielkim mocarstwem lub na wypadek wojny trójprzymierza z trójporozumieniem. Serbja przez uzyskanie portów dogodnych, umożliwiających jej faktyczne swobodne kierownictwo swoim eksportem i importem, wymyka się z pod supremacji Austrii i liczy się z nią potrzebą tem bardziej, że równocześnie *contre-poids* Rumunja-Turcja stają się mniejsze o Turcję... Okoliczności te mogłyby w przyszłym ewentualnym zatargu z Rosją być zgrabne dla Austrii, względnie dla całego trójprzymierza, Ser-

bia bowiem ma realne pobudki stawiania zawsze w rękach wrogów monarchji... w aspiracji do austriackich prowincji serbskich. Bułgaria nie jest niebezpieczna dla Austrii, bo w Austrii niema bułgarów.
 — A czy przyjdzie do wojny austro-serbskiej? — zapytał.
 — Do wojny austro-serbskiej nie przyjdzie, gdyż Serbja bez poparcia Rosji nie ma żadnych szans zwycięstwa. Nie przyjdzie również do wojny austriacko-serbsko-rosyjskiej, bo, jeśli przyszło do niej, musiałaby ona pociągnąć za sobą niechybnie wojnę europejską całego trójporozumienia przeciw całemu trójprzymierzu, gdyż zarówno Francja, jak i Anglja mają za wielki interes w niedopuszczeniu Rosji do Kłeski.
 — A czy wojna europejska może wybuchnąć w obecnej sytuacji?
 — Rzecz nie wyłączona, gdyż jest powód poważny do ubczwładnienia Serbji, konieczny dla trójprzymierza, a bardzo niekorzystny dla *entente cordiale* Anglii, Francji i Rosji, a w pierwszym rzędzie dla tej ostatniej.
 — Czy powstanie polskie mogłoby się przyczynić do sukcesów Austrii, względnie trójprzymierza?
 — Wywołane na tyłach armji rosyjskiej niewątpliwie byłoby pomocnem, natomiast na froncie, szczególnie przy austriackiej ofensywie, nie, bo stałoby się tylko czynnikiem zamętu.
 — Czy naród polski mógłby odnieść z tego korzyści?
 — To kwestja nie wojskowa, lecz polityczna, a sądzę, że góry przesuwa. Przy zawieraniu między państwami sojuszu natury wojskowej ustanawiane są z góry warunki podziału łupów wojennych na wypadek zwycięstwa sprzymierzonego, a to w celu uniknięcia groźnych sporów następnych, warunki te jednak są największą tajemnicą sojuszu.
 — Czyje szanse są lepsze, trójprzymierza, czy trójporozumienia?
 — Gdyby cały związek bałkański stanął po stronie trójporozumienia, zyskałoby ono prawdopodobnie przewagę i zwycięstwo. Trójporozumienie miałoby wówczas wielką przewagę — dlatego właśnie obecny zatarg jest istotnie groźny, szczególnie, jeżeli Czarnogóra i Turcja skapitulują. Wówczas sytuacja byłaby dla trójprzymierza groźna.
 — Dlaczego?
 — Bo trójporozumienie miałoby przewagę na lądzie i na morzu. Włochy mają odkryte wybrzeża, w których koncentruje się cały handel włoski. Flota angielska i francuska zniszczyłaby je i zmusiła Włochy do opuszczenia sojuszników na lądzie. Przeciwnie Bałkanami musiałaby Austrija postawić conajmniej 6 korpusów, pozostałymi zaś dziesięcioma nie wstrzymałaby rosyjskiej ofensywy. Niemcy musiałaby na wschodzie zostawić 6 — 8 korpusów, któreby zabrakło na zachodzie na polach walki z Francją, a wybrzeża bałtyckiego trzebaby także pilnować siłami lądowymi. A Trypolis? Byłby stracony dla Włoch w kilku dniach!

Mały feljeton.
Wschodnie powiastki.
Wdzięczność.
 Spotkał się niemiec z grekiem; wobec powodzenia. Choć nieszczerze, lecz przeciw zachowaniu zmienia I podnosząc zwycięstwa greckiego armji karnej i dzielnej, wola: — Turcy zmykali jak sarały! A my, choć przynajmniej szczerze, dawniej niezbyt grekiem Sprzyjałszy, widzimy dziś już nie daleka Chwilę zwycięstwa sławy — nie jesteśmy hardzi. Powitamy w was braci! — Na to grek: — Też bardziej. Zeście nam szli z pomocą, jak w świecie nikt drugi. Wyświadczymy wam wielkie, bez miary usługi; Z pewnością-by nam Turcy nadeptali na pięty, Gdyby nie wasze działa i stare okryty.
 Dziwne.
 Zbombardowany meczel widząc, stary muła Zawył: — W gruzach świątyni Prokora kopuła. W gruzach haremy nasze, domostwa... Zagrała Na nas! Półkaciężne jasny chwyciły się, upada.

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

— Ale — czytamy dalej — toż te właśnie grupy, skłonne zawsze tylko do poglądów krańcowych, szybko przebiegły przestrzeń od jednej

A co nam całowali strzemiiona w porze. Wypędzą nas, wygonią „gajury” hen za morze... Nie dziwnie-to, zaprawdę! Nas, wczorajsze pany. Ci nędzni niewolnicy pedzą, jak barany! Tu „wali”, co z litością słów tych słuchał szczerą. Rzekł: — Nie dziwnie, że pedzą, lecz że dziś dopiero, że dziś dopiero! Tęsytos.

Teatr polski.
„DAMY I HUZARY”, komedia Al. hr. Fredry.

„Zabrzmiały dawnej pieśni dźwięczne echa!...
 Echami zabrzmiał cichy, pogodny, gwiaździsty wieczór niedzielny. Przemówiły do nas wspomnienia o tych dawnych, dobrych czasach... o tych pełnych nadziei i wiary, o których jeszcze gdzieś niedługo wiekiem pochyleni staruszkowie prawnieczem swym opowiadają, wszczepiając w młodociane serduszka umiłowanie i cześć dla tego wszystkiego, co było naszą chwałą... Przemówiły do nas wspomnienia o tych czasach, o których jeszcze tylko stare gdańskie zegary harmonijnie wydzwaniają, o których jeszcze dawna piosenka dźwięczy, o których ze starych portretów w cichą północy godzinie tajemnicze szepty płyną.
 Przemówiły do nas wspomnienia o tych marsowych postacich działo naszych, co w ezub uczesani, a w mundury mile oku i sercu opieki chadzali... o tych prababkach naszych, co z wielkimi idealami w świat wstępowały i schodziły z niego, a strojne w łoki u skroni związające i w tyfkiły odziane i w pantofelki z bandażami obute i szalem turckim okryte, jeno z konterfektów dziś na nas spoglądają...
 „Zabrzmiały dawnej pieśni dźwięczne echa!...”

Mila sercu piosenka, śpiewana ongi, przy poszczekiwaniu szablom i brzęku ostróg, dobiegła nas z za kurtyny rozdzielającej dwa światy... złudę i rzeczywistość!
 A gdy się purpurowa zasłona o-wa rozsunęła, ujrzeliśmy skromny salonik niebieski... i stare mebelki empirowe... i kilim na ścianie, a na nim „batorówkę” przy „pani barskiej” w sąsiedztwie krucie i lany z chorągiewką i starych rusznice... ujrzeliśmy zegar gdański, gderliwie cykający i fajeczarnie i kredną nad drzwiami nakreślone trzech królów inicjały...
 A w saloniku tym poznaliśmy majora i rotmistrza i porucznika i kapelana dobrodzieja... krzepkich ciałem i duchem i wiarą bohaterów, co podziw Europy budzili, krew przelewając po ziemiach obcych w imię ukochanej ziemi ojczystej...
 Takie ujrzeliśmy to... a na niem przesunęła się jasna, w cudnym języku opowiedziana, pogodny śmiech budząca, opowieść starego Fredry, o perypetjach wasatych synów Bellony, co z wielu opresji wyszli nieustraszeni i zwycięzcy, a wobec ataku białogłów słabych groziła im już nie tylko porażka, ale i jasyr dożgonny...
 A potem... znów nowa wizja!!! Oddalone tony piosenki dziełowej: „Tam na bioniu, błyszczą kwiecie...” i tętniąca wielką mocą impresja wysnuta z duszy młodego poety i...
 Pierzeły wizje... uciechy echa... bo grzmot okłasków przywołał nas do rzeczywistości... do twardego dla nas w każdej chwili życia „dzisiaj”!

Niedzielne wystawienie stylowej komedji Fredry było popisem dyrekcji, reżyserji i artystów...
 Podobno delegacja publiczności była za kulisami, aby podziękować kierownikom za ich dążenie do postawienia polskiego teatru w Wilnie na godnym tradycji stanowisku...
 Tymu publiczności zebrały się w niedzielę i zapewne tłumy będą stałe na każdym przedstawieniu, bo dzielni kawalerzyści z takim impetem zdobyli sobie uznanie, jak ongi armaty w wawoże Samo-Sierra...
 Pan Knake-Zawadzki grał tak majora, że w czasie akcji publiczność wstrzymać się nie mogła od grzmotów okłasków... Z krwi i kości był to wojak... wódz... o silnej dłoń... o prawej duszy, a głębokim

TELEGRAMY

"Kurjera Litewskiego"

Z dn. 4 i 5 (17 i 18) listopada. (Telegramy własne).

BANKIET POSELSKI.

Warszawa. Dziś, w poniedziałek w Warszawie odbył się wielki bankiet na cześć posłów, należących do obozu narodowo-demokratycznego.

Przemawiali Roman Dmowski, poseł Kiniorski, Nowodworski, praelat Gnatowski, Stecki, Władysław Jabłonowski, poseł Feliks Raczkowski, Harusewicz, Balicki i inni.

NAPAD NA KLASZTOR JASNOGÓRSKI.

Częstochowa. Wczoraj (t. j. w niedzielę) w południe zawiadomiono policję, że bandyci zamierzają napadnąć na klasztor. Istotnie w obrębie murów klasztornych spotkano bandytę, niejakiego Kozłowskiego, który strzelał i ranił kilka osób, następnie rzucił bombę. Wybuch jej, prócz wyrwania ziemi, nie spowodował żadnych strat. Bandyta, oblegany ze wszech stron, wpadł do baszty i strzelał do północy. Znalaziono go śmiertelnie rannego. Przypuszczano, że inni bandyci ukryli się w wieży, lecz niktogo nie znalaziono.

Prokurator izby wszczął śledztwo sądowe.

Telegramy Ag. Petersburskiej.

Częstochowa. Sejmanci przez policję bandyci skryli się w jednym z budynków klasztoru Jasnogórskiego, skąd zaczęli się ostrzeliwać i rzucać bomby na policję. Wezwano wojsko. Bandyci poranili kilku policjantów i kilka osób z publiczności.

POWRÓT NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA.

Smola (Telegram ministra Dworu). W niedzielę, po odbytem nabożeństwie. Najjaśniejszy Pan z Najjaśniejszą Panią, Cesarzowicem Następcą Tronu i Najdosłojniejszymi

Córkami udali się na stację Jeleni, skąd wyruszyli do Carskiego Sioła. ZAMKNIĘCIE ZWIĄZKU.

Ryga. Gubernator zamknął Baltycki związek drukarzy, który okazał pomoc materialną strajkującym zecerom.

Petersburg. Redaktor "Wiecz. Wrem." pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej z art. 1034 za wydrukowanie wiadomości kłamliwej informacji, że Rosja zażądała od Austrii w przeciągu czterech dni odpowiedzi na stanowisko jej wobec Serbji.

REPRESJE PRASOWE.

Petersburg. Skonfiskowano 42 numer gazety "Luz" za artykuł "Proletariat międzynarodowy przeciwko wojnie".

MANIFESTACJE ANTYROSYJSKIE.

Wiedeń. Do "Corr. Bureau" donoszą z Czerniowca, że tłum studentów rusinów, składający się z 30 osób, porywał kamieniami szyby w konsulacie rosyjskim. Herb rosyjski nie został uszkodzony. Natychmiast przybyła policja, lecz nie mogła zapobiec faktowi. Zastosowano najsurowsze śledztwo. Większość inicjatorów manifestacji już została aresztowana. Gubernator, hr. Merau, bezwzględnie udał się do konsula rosyjskiego, aby wyrazić ubolewanie z powodu zajścia.

Wiedeń. Ze Lwowa donoszą, że poźnym wieczorem studenci rusini, wraz z uczniami gimnazjum, urządzili manifestację przed domem Związku studentów moskalofitów, jak również przed redakcją gazety "Prakapskaia Rus", gdzie powbijano szyby. Policja rozproszyła manifestantów i nie dopuściła ich do konsulatu rosyjskiego. Wystrzelami, skierowanymi do internatu szkoły moskalofilskiej, ranieni zostali dwaj uczniowie. Policja aresztowała 7 studentów rusinów.

LIST GREYA.

London. Na jednym z wieców w

Northumberland odeztyano list Grey'a, w którym premier ubolewał, że przybycie nie mógł, bo przez trzy tygodnie przynajmniej nie może się wydatkać z Londynu. Jakkolwiek spodziewać się można, że rozstrzygnięcie spraw europejskich bieżących załatwione będzie pomyślnie, w każdym razie jeszcze przez pewien czas prezes ministrów musi przebywać w Londynie.

Z CHIN.

Pekin. Ministrem spraw zagranicznych mianowany został Łucz-żen-sian.

SPRAWY PERSKIE.

Urmja. Po opuszczeniu przez turków terytorium sporne, wielu belków wyraziło swą uległość rządowi perskiemu.

Na szerokim świecie.

Opór Finlandji. W Finlandji powstała sprawa o opór prawa o równouprawnieniu poddanych rosyjskich w Finlandji. W ślad za magistratem wybornym pociągnięty został do odpowiedzialności magistrat miszadzki. Burmistrz Sederman i radni Blum i Fik nie przyjęli awizacji sędzięgo śledczego i nie stawili się w urzędni ków petersburskich, którzy oczekiwali na ich przybycie u gubernatora. Gdy ludność dowiedziała się o zajściu, urządziła uroczysty pochód ze śpiewami i muzyką przed domami, w których mieszkają burmistrz i radni. Specjalne deputacje wręczyły podświadnym kwiaty.

Pożar w banku. W Londynie w gmachu banku angielskiego, wybuchł w ubiegły czwartek pożar. Ogień powstał podobno wskutek zbyt przelanej pieca o godz. 9 wiecz. Zaalarmowana straż bezpieczeństwa banku otoczyła natychmiast gmach zwarciem pierścieniem i przy pomocy policji nie dopuściła napierających ol-

brzymich tłumów, które zebrały się przed bankiem na wieść o pożarze. O godz. 10 i pół ogień był już zupełnie ugaszony, ale długo jeszcze po północy tłumy zgromadzone rozprawiły o sensacyjnym zdarzeniu.

OFIARY Złożone w Administracji "Kurjera Litewskiego"

Na wpisy: bezimiennie 1 rb. Eustachy ks. Sapieha 100 rb. Ludwik Cyłak 1 rb.

Na wpisy dla strapionych dziewczyneczek: Ninia Rutkowska 1 rb. Ignacy Szejn 1 rb. 80 kop. Mikołaj Simicka 2 kopony i pożyczki premjów. i 2 rb. 50 kop. bezimiennie 3 rb.

Dla chorego A. P. na wyjazd do Zakopanego: E. Dłużniewska 2 rb. Zamiast depeszy na ślub pp. Wacławostwa Lastowskich na sukienki dla biednych dzieci: Eliza Kozakiewicz 1 rb. na bezpłatne obiady: Michałostwo Brzozowski 1 rb. na naukę języka polskiego: Dłużniewskie 1 rb.

Konstancja Bohusz-Siestrzeniecowa na zakład dla nieulecz. chorob: Natalia Lewicka i Antonina Jasieńska 5 rb. Stefania Chrzanowska 5 rb.

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 5 XI 1912 r. Nastroj dla walorów państwowych stały. dywidendowych mocny ożywiony. premjówek zwykłych.

Table with financial data including London 3 mcs., Berlin 3 mcs., and various interest rates and exchange rates.

Table with interest rates for various banks and locations like Kijowskiego, Moskiewskiego, and Charkowskiego.

Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mięsk. 5% 87.- 4% 81.55 5% Lisy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 84.-

Notowania Wileńsk. Banku Ziemskiego.

4 1/2% lisy zast. Wil. Ban. Ziem. 86 1/2 Akcje Wil. Banku Ziemsk. prop. 602.-

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 5 XI (w mark. za 1000 kilo).

Table with grain prices for various types of wheat and rye, including Penzenica, Żyto, and Jęczmień.

Kto pragnie utrzymać w dobrym stanie żęby swoje, powinien być ostrożny, że cel ten osiągnięty być może, że jedynie przy pomocy codziennego pielegnowania zębów. Koniecznym jest do tego antyseptycznym płukaniem, a jest nim niewątpliwie 'Odol', co do którego dowiedziono praktycznie, że stanowiwo wstrzymujące prócz tego przepyszny orzeźwiający smak.

Flakon kop. 85. Duży flakon, wstawiający na kilka miesięcy, rb. 1 kop. 50.

Towarzystwo Budowy młynów oraz Szwalni Maszyn i Przędzawek Włókiennych "ANTONI ERLANGER & S-ka" w Moskwie.

Oddział Warszawski - Warszawa, Jerolimowska № 21, telefon 158-78. Specjalność: budowa młynów, maszyn automatycznych i gospodarskich. Turbiny wodne, maszyny parowe, ry elektryczne, instalacje i wszelkie urządzenia, wchodzące w zakres młynów-budowlanej.

Na żądanie katalogi i oferty.

3,000 rb. czystego dochodu rocznego może mieć osoba (mężczyzna lub kobieta) posiadająca 12,000 rb. kapitału; znajomość interesu i praca - nie potrzebne, kosztów handlowych żadnych, konkurencja wyłączona, gdyż wyłącznie prawo eksploatacji, artykuł zabezpieczony od nadświadczenia. Wiadomość w Biuro G. Piotrowski, P. Wilnowieczny, Wileńska 23.

MEBLI FABRYKA PAROWA MEBLI STYLÓWYCH Sz. E. WILENKIN. WIELKI WYBÓR MEBLI STYLÓWYCH. Przyjmujemy obstarunki na umebłowienie: pokoi stołowych, sypialni, łazienki i gabinetów podług własnych, lub dostarczon. rysunków. Łazienki, materace. - Wyplaty mogą być i ratami. 56543

Fabryka nieprzemakalnych ubrań M. LEWINKAHANA. WILNO, Wielka № 55, telefon № 992. POLECA W WIELKIM WYBORZE: KURTKI SZWEDZKIE wszystkich kolorów, na flaneli i futrze, jak również najrozmaitszą odzież nieprzemakalną, brozenty i ceraty. Ceny fabryczne. 66785

NOWY DZIAŁ! Wyroby srebrzone na białym metalu słynnej fabryki ARTHUR KRUPP w Berndorf (Austria) jak również wyroby z czystego niklu i alpacji tejsze fabryki. ZABOKRZECKI i S-ka 46776 w Warszawie, Marszałkowska 124 (dom Rossja).

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN. Glycerofosfat wapnia i sodu. Stosowany w szpitalach psychiatrycznych. Wzmocniający system nerwowy. Wskazany przeciw kryzysicy, słabości kości w okresie rośnięcia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, przeciwko neurasthenii, przeciwnie umysłowemu i t. p. Przyjemny w smaku zatywa się w małej ilości mleka lub wody. Dla dotkniętych chorobą wyrobila się w formie pastylek. Wystrzegaj się bezwartościowych naśladowców. Sprzedaj w aptekach i w większych składach aptecznych. 15682

NOWOOTWORZONY PENSJONAT Stanisławowej Jaxa-Kwiatkowskiej 67219 w Warszawie, - Nowo-Sienna № 3. Urządzenie komfortowe. Ceny normalne.

Chrześcijański Zakład Pogrzebowy (w oknie krzyż dębowy z figurą Chrystusa.) P. DOWBOR Wilno, ulica Wielka № 25. Najtańsze i najpiękniejsze WIEŃCE I TRUMNY z własnych fabryk i wszystkie artykuły żałobne. Całkowite urządzenie pogrzebów najtańszym kosztem. Żałobne stroje dla pań. 29788

Preparat "TRAYSER" przeciw reumatyzmowi i podgrze jest do nabycia we wszystkich Aptekach i składach Aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyż. żej wapomnianych chorób wysłana zostaje na pierwsze żądanie bezpłatnie. Adresować: M. E. Traysen, № 136, Bangor House, Shoe Lane, London England, B. C. 1735

Z języka angielskiego na rosyjski i z rosyjskiego na angielski TŁOMACZĘ korespondencję literacką i handlową. Zwracać się do redakcji gazety "Siewiero-Zapad. Głos".

Potrzebny zaraz zdolny współpracownik do dużego handlu win i towarów kolonialnych. Przewoźce wynagrodzeni. Wymagane rekomendacje i kopje świadectw. Oferty: Biuro L. E. Metz, Wilno, Wileńska 38, dla A. A. A. 71183

Z powodu pożaru są do sprzedania w Mińskiej żydowskiej fermie rolniczej. 22 krowy mleczne. Oglądać można oddzielnie. 71120 Telefon № 440. Adr: Mińsk gubern. Fermi żydowska.

ŻĄDANIE BEZWARUNKOWO AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI HERCULO HETRYKIECZO W PUDEŁKACH. TYLKO WZMĄCZĄC OTRZYMANIE NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE OWSIANKĘ. Wskazując się podobnie szkodliwych dla zdrowia!!!

KLEBON chleb dla diabetyków, chorych na cukrzycę. Wyłączność 71375. Piekarni Nowej A. Ł. Warszawa, Nowy Świat 68.

Dla każdego nadaje się buljon MAGGI w kostkach. Polany jedynie wrzącą wodą wydaje natychmiast smaczny buljon, używany jako znakomity wzmocniający napój dla zdrowych i chorych, dla przeciętanych umysłową lub fizyczną pracą i dla myślicieli, turystów i t. p. Buljon MAGGI w kostkach wzdziawiający sposób wzmocnienia momentalnie słabe zupy, sosy, jarzyny i t. p., służysz pożyłym do gotowania jarzyn, ragout i t. p., oraz do przyrządzenia mięsnych zup z domieszkami. 1 kostka na kwaterek 4 kop. wody. Wszędzie do nabycia. Prawdziwy tylko z nazwą MAGGI oraz marką ochronną "krzyż gwiazda"

48 przedmiotów za 3 rb. 95 kop., a lepszego gatunku za 4 rb. 50 kop. 1) Piękny zegarek kiesz. męski z czarn. stal. "Ankier" na kamień, nakręć bez klucza raz na 36 godz., z dobr. dźwięczn. chodem, wyregul. do minuty, z 6-letnią gwarancją 2) Wapianka dziewcz. 3) Brolok 4) Zamsz. woreczek 5) Ochroniacz zegarka od złośli. 6) Prawdz. stal. brzytwa, którą każdy bezpiecznie może się golić bez żadn. przygot. 7) Futerał do przechow. brzytwy. 8) Penzelek. 9) Miseczka z prawdz. niklu. 10) Zagran. niki. zapaln. kiesz. 11-29) 15 bezpiecznych kamieni do zapaln. 20) Kieszonk. steroskop "Plastograf", pokaz. zupełnie jak steroskop. 31) Wzrost. 32) Złoty zegarek w naturze najrozmaitsza widoki, grupy itp. 30-35) 6 artyst. obraz. do stareosk. 36) Piękny złoty pierścionek 66 próby. 37-40) Kiesz. "neoser" z 4-ma ulebbęd. przedm. 41) Domowa drukarnia, na której każdy bez trudn. może drukować wizyt. bilety, koperty itp. 42) Pudełko farby do drukarni. 43) Szeryps do liter. 44) Zecerski warszt. 45) Portmonetka skóra z 7 przedm. 46) Kauczuk. stempel, z imieniem i nazw. zamawiaj. 47) Flakon tuszu do wstępl. 48) Pożyteczny niki. kiesz. przybór piśm. Wszystkie 49 przedm. wysył. tylko za 3 rb. 95 kop. a lepszego gatunku - 4 rb. 50 kop. Damski zegarek z takim samym komplem. o 75 k. drożej. Obsłał. wysył. za zalicz. i bez zadatku. Przesył. na rach. zamawiającego 55 k. Adres: Dom Eksp. Ch. Z. Czarnobrodzki, Warszawa, Żelazna 47-3. 71372

Ogłoszenie konkursu. W celu nadania jednego stypendjum o rocznych czterystu (400) kromach z fundacji s. p. Napoleona Jeleńskiego ogłasza się niniejszym konkursem. Stypendja z tej fundacji są przeznaczone dla uczniów kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie pod Krakowem, którzy pomocy rzeczywiście potrzebują i potrzebę tę należytem świadectwem ubóstwa wykazują. Pierwszeństwo przed innymi kandydatami przysługują potomkom byłych poddanych ze wsi Łucydzkie, Kosielski i Chojna w gub. Mińskiej w pow. Mozyrskim położonych, wyznającym religię chrześcijańską, w braku takich kandydatów mogą otrzymać stypendja z niniejszej fundacji uczniowie narodowości polskiej, religii rz. katolickiej lub grecko-unickiej, pochodzący z Królestwa Polskiego lub wogóle z prowincji polskich, wchodzących obecnie w skład Cesarstwa Rosyjskiego. Pomiędzy kandydatami tej drugiej kategorii służy pierwszeństwo synom rodziców, którzy za względów politycznych lub religijnych zmuszeni byli porzucić ojczyznę. Prawo nadawania tych stypendiów służy Wydziałowi Krajowemu Królestwa, Galleji i Łodemerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, na podstawie propozycji Kuratorji kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie. Podania należy wnosić na ręce Dyrektora kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, do Wydziału Krajowego, najpóźniej do dnia 31 grudnia 1912 r. i założyć do nich metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa i ostatnie świadectwo szkolne, a ewentualnie także dowody, że kandydat pochodzi z byłych poddanych wsi powyż. żej wymienionych. We Lwowie, dnia 8 listopada 1912 roku. 71144

Kaloderma. KALODERMA-MYDŁO KALODERMA-KREM KALODERMA-PUDER RYZOWY. Najlepszy dla zachowania piękności skóry. P. WOLFF & SYN KARLSRUHE BERLIN-WIEDEM

Sprzedaj w aptekach, handlach perfumeryjnych i aptecz. Istniejący od r. 1905 w Warszawie przy ul. Ś-to Krzykiej № 30 (tel. 64-54) Gabinet Tłomaczeń i PRZEPISYWANIA NA MASZYNE, wykonywa szybko i najdokładniej tłumaczenia techniczne, handlowe, specjalne i naukowe na obce języki i vice-versa. Redaguje i tłumaczy broszury, cenniki i t. p. Korespondencja handlowa w sześciu językach. Zamówienia zamiejscowych uskuteczniają się niezwłocznie.

W MAGAZYNIE E. GALINAJTIS i E. CHYBIŃSKI, WILNO, Ś-to Jerski prosp. № 1. Z powodu likwidacji interesu ostateczna WYPRZEDAŻ: LAMP, NACZYŃ kuchennych z aluminium, emalii, niklu, porcelany, szkła i t. d. po cenach znacznie zmniejszonych.

SALIT do WCIERANIA Bole reumatyczne, łamania, postrzały. W aptekach i składach aptecznych, flakon 70k.

Sprzedaj w sklepach i. B. Segala, Gruzewskiego, Pruzana, Andrzejkowieca, J. Ioselona i we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Kupię dobrej ZIEMI z łakami od 80 do 120 dziesięcin, w Wileńsk., Kowieńskiej lub Mińszczyźnie. Pożądane: dobre zabudowania i inwentarz, jezioro lub rzeka, blisko kolei i ładna miejscowość. Adres: Charbin, Tamozżena 16, Józef Winca 70011. Drukarnia JÓZEFA ZAWADZKIEGO w WILNIE. PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA WCHODZĄCEGO.

Maturzysta gimnazjum praktyka, poszukuje lekcji w domu, kowy za ul. 6-3, Domaradzki.

Po ukończeniu warszawskiego konserwatorium muzycznego, udzielam lekcji muzyki na fortepianie, - podług nowej metody. Plac Ś-to Jerski, dom Łopacińskiego № 11 m. 15, Marja Hryniewska. Zastaję w domu można od godz. 3-4 pp.

Kupno i sprzedaż. Do sprzedania dwa czarne pół-krowi, w wieku 1 i dwie ciemno-gulane, w wieku 2, Ardeny, wzrostu po 3 wierzchołki. Zgłaszać się: poczta, dom Łopacińskiego № 11 m. 15, Marja Hryniewska. Zastaję w domu można od godz. 3-4 pp.

Do sprzedania para koni karcianych, w wieku 10 i 11 lat, parzyste. Majątek Łopacińskiego, poczta Ejszyski, Wileńskiego pow., Zenon Łopaciński.

Kupię parokonne sanna i t. p. 11-go listopada: Hotel Burzowski, Ignacy Szejn.

Nowa lampa elektryczna, plomieniu, do sprzedania w cenie n. y. - Objeżdż można w Towarzystwie, przy ul. Trzech Krzywych, Litwa-Rom.

Interesa handl. i maj. Kinematograf. Do sprzedania powiatowemu miastu, bez kosztów, rencji, ze swoją stacją elektryczną. Dowiedzieć się: Stanisław Łopaciński, Wileńskiego pow., № 3 m. 32.

Posady i prace. Ogrodnik-poznaniec, znajomy w swoim fachu, posady. Łask. oferty nadaję do Administracji "Kurjera Litewskiego", "Ogrodnika".

Praktykant polny, ekeryczka pocz. № 39.

Różne. D-r Jan Lenczewski, przyjmuję choroby codziennie od 10-12 rano. Rossa, Moskiewska ul. d. Wirszylio № 4.

Meble poleca Mobelowa S-ka, Wilno, Wileńska 26.

Smaczne domowe obiady. Za świętych wiejskich wstawię produktów-wydaje w cenie 2 do 5. Ceny umiarkowane. Jerski skwer № 3 m. 15, w cenie.

Zapalki mszczonowskie (polskie) otrzymał Dom Handlowy w Węgrowie, Zwiedzany w Wilno, Świętojerski 7.

Mapa Litwy i Białej Rusi z oznaczeniem miast, miasteczek, osad, większych wsi, parafii, dróg żelaznych, stacji kolejowych, dróg bitych i t. p. Cena 1 rb. 2, podjętane na płacenie 3, przesyłka kop. 50. Dyrektorów "Kurjera Litewskiego" rb. 1, podk. na płacenie 10, przesyłka kop. 50.

OGŁOSZENIA DROBNE. Nauka i wychowanie. Doświadczony pedagog, b. student politechniki (realista), daje lekcje i korepetycje, przygotowuje do szkół średnich. Warunki przystępne, dla przychodzących ugi. Żalwna 4 m. 13, przyjmuje 2-6 pp.